

هَسْبَرُ وَ حَمْوَدَان

کشور باستانی مصر از اینجهت که میان آسیا و اروپا و افریقا یاد رخداد سطح هر قوچ غرب چهان واقع شده از قدیم دارای موقعیت مخصوص بوده است، مساحت این مملکت در حدود نهصد و پنجاه هزار کیلومتر مربع است، و جزءی از این مساحت که از قاره آسیا محظوظ نمیشود قسمتهای دیگر مصر یا جزء قاره افریقا است که در گوش شمال شرقی آن قرار دارد مصر از طرف شمال محدود است بدربایی مدیترانه از جنوب به سودان از مغرب به بنغازی از طرف مشرق بدربایی سرخ و صحرای سینا که بدو همدم مصر علیا و مصر سفلی تقسیم میگردد (علیا از جنوب تا قاهره - فلی حوزه قاهره و دلتا)

از اراضی پهناور مصر قسمت آباد و مسکونی در نیل و دلتا است. و زمینهای دبکر تقریباً قابل سکونت و آبادی نیست، در مصر باران بندرت می‌باشد از اینجهت در این سر زمین جنگل وجود ندارد و گیاههای خودرو بسیار کم است و محصولات مصر تنها از برگت روغنیل بسته می‌آید. نیل از برگت ترین و وودخانهای دنیا است و تمدن بسیار طولانی مصر در آن وجود دارد و دنیا می‌باشد

روز نیل

روز نیل در هدایت دراز ترین وودخانه های دنیا می‌باشد طول آن از جایی که سرچشمه میگیرد تا آنجا که بدرویا میربزد شش هزار و پانصد کیلومتر میراست که ۱۵۰۰ کیلومتر آن در خاک مصر جریان دارد عرض نیل از بیک کیلومتر تا بیست کیلومتر میرسد از اوایل تابستان بواسطه بارانهای موسی خط استوا که نیل از حدود آن سرچشمه میگیرد. شروع بیالا آمدن میگردد و این منتهای سرشاری نیل می‌باشد که موجب جشن و سرور مردم میشود و مصر بیان آن و نهاد نیل گویند همین که رود فرونشست و اراضی از و برا آب پیرون آمد، لایه آب که بر زمین نشته بهترین کود و مهمرین عالم حاصلخیزی است و چون در طول رود نیل سدها و کانال های بسیاری برای آبیاری ساخته اند کشتن وانی در این رود عظیمه دشوار می‌باشد

محصولات مصر

محصولات کشاورزی مصر در درجه اول پنبه است که تقریباً بکنلت از زمینهای حاصلخیز پنبه کاری میشود دیگر خرما است که نوع از آن در این کشور بسته می‌آید بعد از آن انگور و مرکبات و نیشکر و غله و دیگر محصولات گرمی بری است، چون در مصر مراتع کم است و کاوه گوسفند بقدر کافی در آن رژودندار و برای مصرف گوشت، گوسفند و گاو از خارج وارد میکنند هوای مصر خشک و گرم و در بارهای مناطق معتدل است در

این مناطق درجه حرارت در زمستان گاهی تا چند درجه زیر صفر می‌رسد ولی بطور کلی هوای
هوای این کشور سالم است

شهرهای مهم مصر

پایتخت مصر شهر تاریخی قاهره است که جدا از آن شرح داده می‌شود بعد از قاهره اسکندریه
است که سمت غرب دلتا واقع شده و از میان ۲۰ بنادر دریای مدیترانه و شهری زیبا و پر
جمعیت (شصدهزار نفر) و دارای سابقه تاریخی طولانی می‌باشد دیگر بورت سعید کنار
دریای مدیترانه طنطا، اسیوط و منصورة و اسوان (بضم اول) و سویس (سویز که کنار
تیزه معروف بهمین نام است و شرح خواهد آمد)

مردم مصر

جمعیت مصر در حدود چهارده میلیون و نیم است از این عده تقریباً نهم هزار بطنی
(مردم قدیم مصر) شصت هزار یهودی یکصد و هفتاد هزار مسیحی یکصد و پیست هزار از
اقوام ییگانه و بقیه مسلمانند که اغلب آن سنی شافعی هستند (ناگفته نماند که عده‌ای ایرانی
تیز در مصر سکونت دارند که بیشتر آن بتجارت مشغولند و بسیار مورد اعتماد و احترام
مصریان هستند) از این جمعیت در درجه نیل در هر کیلو متر مربع بطور متوسط چهارصد
و پنجاه نفر ولی دو صحراء‌های اطراف در هر سیزده کیلومتر مربع یکنفر زندگی می‌کند
مصریان بدو قسم شهر نشین و صحراء گرد تهیم می‌کرند شهر نشینان مصری از لحاظ تمدن
و فرهنگ جدید بیشتر فتهای بسیار کرده اند

تشکیلات کشور مصر

کشور باستانی مصر تا چند سال قبل مژده سلطنتی بود و سلطنت مطابق قانون
اساسی آن کشور در خاندان محمدعلی پاشا قرار داشت آخرین پادشاه این خانواده ملک
فاورق بود که اکنون در آستانه بر سرمهی برداشتمادر دارای پادشاه نیست امور آن بوسیله
شورای بنام شورای انقلاب اداره می‌شود، تا وقتی که در مصر سلطنت برقرار بود، و مجلس
قانونگذاری شورای ملی و سنا وجود داشت و هیئت وزیران مرکب بود از دویس وزراء
و دوازده وزیر دیگر ولی بعداً تغییراتی در اوضاع آن داده شد
مصر در کشورهای مهم دنیا سفارتخانه و سفیر دارد و کشورهای دیگر نیز در مصر
نماينده دارند از جمله ایران و مصر پایتخت های بکدیگر سفیر کمیز اهرام می‌کنند زبان
رسمی مصر هر بیان است

فرهنگ مصر

مصر از نظر فرهنگ عمومی و معارف جدید از اغلب کشورهای شرقی جلو است، زیرا
گذشته از تیند بسیار قدیمی که دارد از زمان محمد علی پاشا مصریان با این ادوباتی و
علوم جدید آشنایی دارند و مدارس متعدد در آن کشور تأسیس گردید تا امروز که دارای چند

دانشگاه می‌باشد، محمدعلی باشا (در بکمود کسری سال قبل) بعصر خدمات بسیاری کرد تشكیلات فملی مصر را اوبایه گزاری نمود، امور اداری و قضایی مصر را مرتب کرد، ذراحت راروی اصول صحیح آورد سر بازان را برسم جدیدتریت نمود، کارخانه کشتی سازی تأسیس کرد، محصل پاروپافرستاد، دستورداد کتابهای خارجی را برعی ترجمه کردند روز نامه در مصر تأسیس نمود، مدارس ابتدائی و متوسطه و هالی برقرار ساخت بعد از محمدعلی باشا چانشینان اوقداماتش را تعقیب کردند و فرهنگ مصر را مست دادند امروز گذشته از صدها دیستان و دیبرستان که در قسمتهای مختلف مصر وجود دارد و مساحتها هزار دانش آمور در آنها به تفصیل مشغولند و گذشته از دانشگاه قدیمی الازهر، در مصر و دانشگاه یکی در قاهره و دیگری در اسکندریه میباشد دانشگاه قاهره که بعد از دانشگاه فؤاد اول نامیده شد، در سال ۱۹۰۸ میلادی تأسیس گردید و در سال ۱۹۲۳ رسماً چزو بنگاههای دولتی درآمد و باین نام موسوم گردید این دانشگاه دارای هشت دانشکده میباشد که یکی از آنها دانشکده ادبیات است

ناتمام

از: آفای طاهری شهاب

دیپس انجمن ادبی ساری

کسی حمایت افتاده جز هنر نکند

که هادی طرق خیر بر پسر گردد
بعد وجهه تو اند که نامور گردد
که دستیار بافتادگان هنر گردد
فضیلت است و فضایل توراسپر گردد
که در چنان برگزینی شرف نام تو سمر گردد
هر آنکه رفت بدین خواری من تر گردد
و گرنه طبع توده سلک اهل شر گردد
رفیق ظاهر و دشمن به پشت سر گردد
زواجه است کج آوردوبی بعصر گردد
نشان بیاغ نهالی که بارور گردد
هر آنچه سود تصور کنی ضرر گردد
حد رنما چو (فهاب) از مصحابی که تو را
بسی زهتی اعمال همسفر گردد

بروز گار کسی صاحب نظر گردد
بس روری رس آنکس که در طلب کوشد
کسی حمایت افتاده جز هنر نکند
به پیش تیر حوادث کسی که حامی نست
همای عز و شرف باش و باقناعت زی
چو کر کس از بی مردار لله آنی
بروز کار جوانی زنا کسان بکر بز
بامتعان بکز بن دوستان و گرنه همان
برهنمائی کوران هر آنکه ره بیمود
مجو امید تمر هیچ گه ز شاخه بید
اگر بنفع خیالی تراست سودائی